

**МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ПСИХОЛОГІЧНОГО
КЛІМАТУ У КОЛЕКТИВІ (ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ; УЧНІВ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ; ПІДЛІТКІВ; ЮНАКІВ ТА ДІВЧАТ;
ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ)**

Загальна кількість годин – 2

Форма проведення: інтерактивна лекція

План заняття

1. Особистість у системі соціальних зв'язків. Поняття про психологічний клімат в колективі. Особливості психологічного клімату у дитячому/учнівському колективі.
2. Типи взаємовідносин. Сприятливий психологічний клімат в колективі як запорука розвитку гармонічної особистості.
3. Методи вивчення міжособистісних стосунків в колективі. Використання та інтерпретація тесту Масляєва (визначення типу особистості).

Анотація

Психологічний клімат у колективі та його вплив на особистість дитини, учня та працездатність колективу.

Соціометрія як метод дослідження. Соціоніка 16-ти типів відносин. Визначення типу особистості за тестом Масляєва. Проблема соціалізації та відособлення підлітків. Причини, що породжують особистісні труднощі і проблеми підлітків та їх розв'язання.

Вплив вчителя на психологічний клімат класу. Психологія виховання як психологічне обґрунтування педагогічно доцільних умов розвитку особистості. Особистість як мета, об'єкт і суб'єкт виховання. Структура особистості та необхідність її врахування в процесі виховання та формування психологічного

клімату у дитячому колективі. Шляхи та закономірності формування здорового психологічного клімату в колективі.

Спрямованість особистості - система домінуючих мотивів і потреб. Психологічні механізми виховання. Психологічні основи формування моральної свідомості та поведінки особистості в сучасних умовах. Психологія міжособистих стосунків в групі (колективі) як об'єкт виховного впливу. Психологічні основи попередження і подолання важковиховуваності, правопорушень, злочинності. Психологічні основи індивідуального та особистісного підходу у вихованні. Загальна характеристика підліткового віку.

Питання для самоперевірки

1. Соціальна психологія як галузь психологічного знання.
2. Психологічне визначення поняття соціальної групи.
3. Класифікація груп, критерії класифікації та види груп.
4. Рівні розвитку груп. Колектив.
5. Соціально-психологічні аспекти міжособистісних взаємовідносин в соціальній групі.
6. Поняття соціально-психологічного клімату.
7. Проблема лідерства та керівництва.
8. Типи лідерства. Характеристика типів лідерства за стилем керівництва.
9. Стили керівництва як педагогічний фактор формування колективу.
10. Соціально-психологічний клімат соціальної групи.
11. Методи дослідження та засоби корегування соціально-психологічного клімату соціальної групи.
12. Особливості соціометричного дослідження групи.

Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Кузьменко Т.М. Соціологія: Навч. посібник / Т.М.Кузьменко. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 320 с.

2. Литвин А.П. Соціологія: Навч. посібник / А.П.Литвин, М.К.Кубаєвський, С.В.Лук'яненко. – Львів: Новий світ-2000, 2010. – 332 с.
3. Нестуля О.О. Соціологія: Практикум. Модульний варіант: навч. посібник / О.О.Нестуля, С.І.Нестуля, С.Ж.Верезомська. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 272 с.
4. Соціологія: відповіді на питання екзаменаційних білетів: навч. посібник / [Черниш Н.Й., Коваліско Н.В., Лапан Т.Д. та ін.]; за ред. Н.Й. Черниш. – К.: Знання, 2012. – 446 с.
5. Аникеева Н.П. Психологический климат в коллективе. – М., 1989
6. Баранова Н. Психологічний клімат у колективі // Редакція загальнопедагогічних газет, бібліотека «Шкільного світу» – Київ, 2003.
7. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання. – Київ, 1998.
8. Возрастная и педагогическая психология/ Под ред. А.В. Петровского. – М., 1979. – Гл. VIII.
9. Выготский Л.С. Педагогическая психология. – М., 1991.
10. Заброцький М.М. Вікова психологія. – 2 вид. - Київ, 2002. - Тема 5.
11. Эриксон Е. Детство й общество. СПб., 2000.
12. Крайг Г. Психология развития. СПб., 2000.
13. Наш проблемный подросток/ Под ред. Л.А. Регуша., СПб., 1999.
14. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. – Київ, 1989. – Р. III.
15. Психологічні протиріччя у малій групі: Тематичне повідомлення // Питання психології – 2003. - № 1.
16. Самоукина Н.В. Практический психолог в школе. Лекции,консультирование, тренинги. – М, 2003
17. Морри ван Ментс. Эффективный тренинг с помощью ролевых игр. – Санкт-Петербург, 2001
18. Яновская М.Г. Эмоциональные аспекты нравственного воспитания. – М., 1986.
19. 145_Копитко А.Д. - Соціологія (тестові завдання).pdf

20. <https://docs.google.com/document/d/1qntHDAE-wa.../edit>
21. http://www.kir-socion.narod.ru/test_vaza.html
22. <https://ok.ru/yaneznay/topic/62095370480547>
23. <http://ru.wikipedia.org/wiki/>

18. <http://www.lnau.lviv.ua/lnau/attachments/>

Орієнтовний перелік проблемних питань для самоосвіти в міжкурсовий період в межах зазначеної теми

1. Предмет дослідження соціальної психології?
2. Психологія спілкування.
3. Загальна характеристика спілкування.
4. Функції спілкування.
5. Види спілкування.
6. Вербальна та невербальна комунікації.
7. Взаєморозуміння і конфліктне спілкування.
8. Поняття конфлікту. Види, причини, динаміка конфліктів.
9. Способи поведінки в конфліктах.
10. Моя особа очима інших.
11. Дослідження соціально-психологічного клімату групи.